

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji

GRČKI JEZIK

za

OSNOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	30
--	----

II. Gramatika:

	15
--	----

III. Civilizacija:

	15
--	----

Ukupni broj bodova:

	60
--	----

Članovi školskog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

22. ožujka 2021.

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst uz pomoć rječnika i komentara.

Bez Ahileja Grci trpe velike gubitke. Trojanci dolaze do samog grčkog bedema. Sve to promatra i Ahilej koji se sam ne vraća u boj, ali ipak šalje pomoć.

Ἀγαμέμνων¹ καὶ Διομήδης², Ὀδυσσεύς³, Εὐρύπυλος⁴, Μαχάων⁵ τιτρώσκονται⁶ καὶ τροπή⁷ τῶν Ἑλλήνων⁸ γίνεται⁹. Ἐκτωρ¹⁰ ῥήσσω¹¹ τὸ τεῖχος εἰσέρχεται¹² καὶ πῦρ ἐμβάλλει¹³ ταῖς ναυσίν. Ἀχιλλεύς¹⁴ δὲ ὄρᾳ¹⁵ τὴν Πρωτεσιλάου¹⁶ ναῦν καιομένην¹⁷, πέμπει Πάτροκλον¹⁸ μετὰ¹⁹ τῶν Μυρμιδόνων²⁰, καθοπλίζων²¹ αὐτὸν τοῖς ἰδίοις ὅπλοις καὶ διδούς²² αὐτῷ τοὺς ἵππους. Ὀρῶντες²³ δὲ αὐτὸν οἱ Τρῶες²⁴ καὶ νομίζοντες Ἀχιλλέα εἶναι²⁵, εἰς²⁶ φυγὴν τρέπονται²⁷. Καταδιώκων δὲ αὐτοὺς εἰς²⁸ τὸ τεῖχος πολλοὺς ἀναιρεῖ²⁹, ἐν οἷς³⁰ καὶ Σαρπηδόνα³¹ τὸν Διός³², καὶ ὑφ'³³ Ἐκτορος ἀναιρεῖται³⁴, τρωθεῖς³⁵ πρότερον³⁶ ὑπὸ³⁷ Εὐφόρβου³⁸.

KOMENTAR:

¹ Ἀγαμέμνων, ονος, ὁ – Agamemnon

² Διομήδης, ους, ὁ – Diomed

³ Ὀδυσσεύς, έως, ὁ – Odisej

⁴ Εὐρύπυλος, ου, ὁ – Euripil

⁵ Μαχάων, ονος, ὁ – Mahaon

⁶ τιτρώσκει – raniti

⁷ τροπή, ἥς, ἡ – bijeg, povlačenje

⁸ Ἑλλήν, ηνος, ὁ – Helen, tj. Grk

⁹ γίγνομαι – nastati

¹⁰ Ἐκτωρ, ορος, ὁ – Hektor

¹¹ ῥήσσω – razvaliti, probiti

¹² εἰσέρχομαι – ulaziti, ući

¹³ ἐμβάλλω + dat. – bacati na (nešto)

¹⁴ Ἀχιλλεύς, έως, ὁ – Ahilej (ak. jd. Ἀχιλλέα)

¹⁵ ὄρᾳ – od ὄράω

¹⁶ Πρωτεσίλαος, ου, ὁ – Protezilaj

¹⁷ καίομαι – gorjeti

¹⁸ Πάτροκλος, ου, ὁ – Patroklo

¹⁹ μετὰ + gen. – (zajedno) s, sa, uz

²⁰ Μυρμιδόνες, ων, οἱ – Mirmidonci

²¹ καθοπλίζω – naoružavati

²² διδούς – ptcp. prez. akt. od δίδωμι (prevedi glagolskim prilogom sadašnjim)

²³ ὄρῶντες – od ὄράω

²⁴ Τρῶες, Τρώων, οἱ – Trojanci

²⁵ Ἀχιλλέα εἶναι = da je (on = Patroklo) Ahilej

²⁶ εἰς + ak. – u, na

²⁷ τρέπω – okretati

²⁸ εἰς + ak. – prema, do

²⁹ ἀναιρεῖ – od ἀναιρέω (ubiti)

³⁰ ἐν οἷς = među njima

³¹ Σαρπηδών, όνος, ὁ – Sarpedon

³² Ζεύς, Διός, ὁ – Zeus

³³ ὑφ' = ὑπό – od

³⁴ ἀναιρεῖται – od ἀναιρέω (ubiti)

³⁵ τρωθεῖς = ranjen (odnosi se na Patrokla)

³⁶ πρότερον = prije, prvo

³⁷ ὑπό + gen. – od

³⁸ Εὐφορβος, ου, ὁ – Euforb

maks. 30

[illegible]

II. GRAMATIKA

1. Odredi službu riječi **πῦρ** u rečenici *Ἐκτωρ ῥήσων τὸ τεῖχος εἰσέρχεται καὶ πῦρ ἐμβάλλει...*
Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

- a) subjekt
b) izravni objekt
c) priložna oznaka mjesta

	maks. 1
--	---------

2. Odredi službu riječi **πέμπει** u rečenici *Ἀχιλλεύς δὲ ὄρᾳ τὴν Πρωτεσιλάου ναῦν καιομένην, πέμπει Πάτροκλον...* Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

- a) izravni objekt
b) predikat
c) imenski atribut

	maks. 1
--	---------

3. Odredi službu riječi **Ἀχιλλεύς** u rečenici *Ἀχιλλεύς δὲ ὄρᾳ τὴν Πρωτεσιλάου ναῦν καιομένην...*
Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

- a) neizravni objekt
b) izravni objekt
c) subjekt

	maks. 1
--	---------

4. Kako imenica **Ζεύς, Διός, ὁ** glasi u akuzativu jednine?
Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

- a) Δί
b) Δία
c) Ζεῦ

	maks. 1
--	---------

5. Kako glagol **ἐμβάλλει** glasi u 3. l. jd. imperfekta aktivnog?
Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

- a) ἐνέβαλλε(ν)
b) ἐμβάλλει
c) ἐνέβαλλον

	maks. 1
--	---------

6. Sljedeće imenice iz teksta prebačene su u isti padež u suprotnom broju. Zaokruži TOČNO ili NETOČNO uz tvrdnju.

a) Ἑλλήνων - Ἕλληνας	TOČNO / NETOČNO
b) τεῖχος - τεῖχη	TOČNO / NETOČNO
c) ὅπλοις - ὅπλους	TOČNO / NETOČNO
d) ἵππους - ἵππον	TOČNO / NETOČNO
e) αὐτόν - αὐτῶν	TOČNO / NETOČNO

	maks. 5
--	---------

7. Glagolski oblik **τιτρώσκονται** iz teksta je (zaokruži slovo ispred točnog odgovora):

- a) 3. l. jd. impf. akt.
b) N. mn. ptcp. prez. akt.
c) 3. l. mn. ind. prez. mp.

	maks. 1
--	---------

8. Glagolski oblik **όρᾷ** iz teksta je (zaokruži slovo ispred točnog odgovora):

- a) 3. l. jd. ind. prez. mp.
b) N. jd. ptcp. prez. akt.
c) 3. l. jd. ind. prez. akt.

	maks. 1
--	---------

9. Glagolski oblik **νομίζοντες** iz teksta je (zaokruži slovo ispred točnog odgovora):

- a) N. mn. ptcp. prez. akt.
b) inf. prez. mp.
c) 2. l. jd. ind. prez. mp.

	maks. 1
--	---------

10. Glagolski oblik **καθοπλίζων** iz teksta je (zaokruži slovo ispred točnog odgovora):

- a) N. jd. ptcp. prez. akt.
b) N. mn. ptcp. prez. mp.
c) inf. prez. akt.

	maks. 1
--	---------

11. Glagolski oblik **εἶναι** iz teksta je (zaokruži slovo ispred točnog odgovora):

- a) 2. l. mn. ind. prez.
b) 3. l. mn. impt. prez.
c) inf. prez.

	maks. 1
--	---------

	maks. 15
--	-----------------

III. CIVILIZACIJA

1. Tko nije bio ranjen u tekstu?

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

- a) Euripil
- b) Patroklo
- c) Ahilej

	maks. 1
--	---------

2. Hektor je u tekstu na lađe bacio...

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

- a) vatru
- b) koplje
- c) štit

	maks. 1
--	---------

3. Ahilej je u tekstu Patroklu dao...

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

- a) obećanje
- b) konje
- c) plaću

	maks. 1
--	---------

4. Trojanci su mislili da je Patroklo...

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

- a) Hektor
- b) Agamemnon
- c) Ahilej

	maks. 1
--	---------

5. Sarpedon je bio sin boga...

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

- a) Posejdona
- b) Zeusa
- c) Hada

	maks. 1
--	---------

6. Patrokla je ubio...

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

- a) Hektor
- b) Sarpedon
- c) Ahilej

	maks. 1
--	---------

7. Zaokruži TOČNO ili NETOČNO uz tvrdnju.

a) Euforb je ranio Patrokla.

TOČNO / NETOČNO

b) Mirmidonci su potekli od mrava.

TOČNO / NETOČNO

c) Sarpedon je bio Grk.

TOČNO / NETOČNO

d) Grci su na trojanskoj obali živjeli u brodovima.

TOČNO / NETOČNO

e) Mirmidonci se bore za Troju.

TOČNO / NETOČNO

f) Ahilejev djed zove se Eak.

TOČNO / NETOČNO

	maks. 6
--	---------

8. Patroklo je obukao...

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

a) Ahilejevu spavaćicu

b) Ahilejev oklop

c) Ahilejev šešir

	maks. 1
--	---------

9. Patroklovo je tijelo od Trojanaca odvuкао i spasio...

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

a) Ajant

b) Menelaj

c) Ahilej

	maks. 1
--	---------

10. Grci su na špijunsku misiju u Troju poslali...

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

a) Agamemnona i Menelaja

b) Nestora i Idomeneja

c) Odiseja i Diomeda

	maks. 1
--	---------

	maks. 15
--	-----------------

RJEŠENJA**I. PRIJEVOD**

Ἀγαμέμνων καὶ Διομήδης, Ὀδυσσεύς, Εὐρύπυλος, Μαχάων	Agamemnon i Diomed, Odisej, Euripil, Mahaon	1
τιτρώσκονται	su ranjeni	1
καὶ ... γίγνεται	i nastaje	1
...τροπή τῶν Ἑλλήνων	bijeg (povlačenje) Grka (Helena).	1
Ἑκτωρ ῥήσων	Hektor probijajući	1
τὸ τεῖχος	zid	1
εἰσέρχεται	ulazi	1
καὶ πῦρ ἐμβάλλει	i baca vatru	1
ταῖς ναυσίν.	na lađe.	1
Ἀχιλλεὺς δὲ ὄρᾳ	A Ahilej gleda	1
τὴν Πρωτεσίλαου ναῦν	Protezilajevu lađu	1
καιομένην,	koja (kako) gori,	1
πέμπει Πάτροκλον	šalje Patrokla	1
μετὰ τῶν Μυρμιδόνων,	(zajedno) s Mirmidoncima,	1
καθοπλίζων αὐτὸν	naoružavajući ga	1
τοῖς ἰδίῳις ὅπλοις	vlastitim oružjem	1
καὶ διδούς αὐτῷ	i dajući mu	1
τοὺς ἵππους.	konje.	1
Ὅρωντες δὲ αὐτὸν οἱ Τρῶες	Gledajući njega (Patrokla) Trojanci	1
καὶ νομίζοντες Ἀχιλλέα εἶναι,	i misleći da je on (Patroklo) Ahilej,	1
εἰς φυγὴν	u bijeg	1
τρέπονται.	se okreću.	1
Καταδιώκων δὲ αὐτοὺς	Proganjajući ih	1
εἰς τὸ τεῖχος	do zida	1
πολλοὺς ἀναιρεῖ,	mnoge ubija,	1
ἐν οἷς καὶ Σαρπηδόνα τὸν Διός,	među njima i Sarpedona Zeusovog (sina),	1
καὶ ὑφ' Ἑκτορος	i od Hektora	1
ἀναιρεῖται,	je ubijen,	1
τρωθεὶς πρότερον	a prije ranjen	1
ὑπὸ 37 Εὐφόρβου.	od Euforba.	1

Prijevod: 30

II. GRAMATIKA

1. b); 2. b); 3. c); 4. b); 5. a)

5

6. a) TOČNO; b) TOČNO; c) NETOČNO; d) TOČNO; e) NETOČNO

5

7. c); 8. c); 9. a); 10. a); 11. c)

5

Gramatika: 15

III. CIVILIZACIJA

1. c); 2. a); 3. b); 4. c); 5. b); 6. a);

6

7. a) TOČNO; b) TOČNO; c) NETOČNO; d) TOČNO; e) NETOČNO; f) TOČNO

6

8. b); 9. c); 10. c)

3

Civilizacija: 15

Ukupno: 60